

Információs Társadalom Trendkutató Központ). A moderátor *Markója Szilárd* volt (HIK Kempelen Farkas Digitális Tankönyvtár).

A beszélgetés során felvetődő kérdések: „A tudásalapú társadalomban mi a szerepük a könyvtáraknak?”, „Miért járnak kevesebben a könyvtárakba, miért kölcsönöznek kevesebb könyvet? Hogyan lehet a könyvtárat feltölteni tartalommal?”, „Mi a könyvtárak szerepe a digitalizáció korában?”

Horváth Sándor Domokos szerint az olvasó mint fogyasztó „érdekvezérelt”, marketing trükkök behozhatják a könyvtárba, de ha nem találja meg azt, amit keres, hamar nélkülöznünk kell.

Moldován István az olvasási szokások változására mutatott rá. A vizsgálatok a könyvolvasásra koncentrálnak, pedig ki kell őket terjeszteni a napilapokra és az internetre is.

Mader Béla válasza szerint megfeledezzünk a tényleges, fizikai értelemben vett könyvtár mellett a virtuálisról, hiszen Szegeden az egyetemi tanárok a szobájukban olvashatják az (online) szakfolyóiratokat, adatbázisokat. A korszerű könyvtárakban fontos a minőségi tanulási tér biztosítása, a profi tájékoztató szolgálat és digitalizáció.

Pintér Róbert hangsúlyozta, hogy a könyvtárak szerepe a „tudás megőrzése és terjesztése”.

Fodor Péter a párhuzamos fejlesztések megszüntetése, az erők összefogása mellett tette le voksát. Új nemzedék nő fel más informatikai kultúrával, ezt kell tudomásul vennünk és kihívásnak tekintenünk – mondta.

Téchy Tünde

Innováció – információ

Eötvös Józsefnek, a XIX. század kimagasló jelentőségű politikusának és írójának van egy szép gondolata, amely így hangzik: „A büszke jövedélés, hogy a tudomány hatalom, korunkban teljesült, legalábbis annyiban, hogy többé nincs hatalom tudomány nélkül.” Lehet, hogy a XIX. század második felében Magyarországon ez már majdnem realitás volt, ma azonban újra meg kell határoznunk a viszonyunkat a tudományhoz és a tudáshoz. A tudás ma mindenki számára elérhető, életminőséget megváltoztató lehetőség, ráadásul egész életen át tartó folyamat része.

Ennek meghatározó intézménye a könyvtár, amelyben a hagyományos ismerethordozók mel-

lett most már egyre sűrűbben gyűlik az információ ezernyi modern alakban és eszköz segítségével. A magyar könyvtárak októberi akciója ezt a teljességet kívánta megmutatni *A könyvtárak összefogása a társadalomért* nevű programsorozatával. A Közép-dunántúli Régió könyvtárai az innováció és a tudás kapcsolatának felmutatását vállalták. Fel akarták hívni a figyelmet arra, hogy a könyvtárakban milyen lehetőségek nyílnak mindazok számára, akik az innováció révén szeretnék vállalkozásukat folyamatosan a dinamikus fejlődési pályán tartani.

2006. október 5-étől 13-áig Veszprémben, Székesfehérvárott és Tatabányán a megyei könyvtárakban és a régió városi könyvtáraiban találkozhattak a látogatók ilyen témájú programokkal. A könyvtárak a maguk keretein belül lehetőséget adtak az innováció iránt érdeklődőknek kérdéseik megválaszolására is.

A magyar könyvtárak között olyan informatikai kapcsolatrendszer van, hogy az egyszerű kérdés megválaszolásától kezdve a kért szakirodalmi forrás szinte azonnali megküldéséig teljes körűen ki tudják szolgálni az olvasókat. Mindhárom megyeszékhelyen van magas szintű, modern oktatási könyvtár is. A Pannon Egyetem, a Kodolányi János Főiskola és a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája könyvtárai a szakirodalom rendkívül gazdag bázisát jelentik. Nem véletlen, hogy az egyetemisták egyre gyakrabban választják szakdolgozati témául azt a kérdéskört, hogy a sikeres vállalkozások az első tájékoztatósi lépéseiket a könyvtárakban teszik meg.

A Közép-dunántúli Régió legjelentősebb rendezvénye az országos projektben az október 5-én megvalósult, *Innováció – információ* című konferencia volt, melyen a közművelődési és felsőoktatási könyvtárak kívántak tájékoztatást nyújtani az információs szolgáltatási és tájékoztatói lehetőségeikről. Különösen fontosnak tartottuk, hogy a programban a gazdasági élet szereplői és az innovációs kutatással és oktatással foglalkozó elméleti szakemberek is szerepet vállaljanak, és jelen legyen a Magyar Innovációs Szövetség is.

Stubnya György, a BME Országos Műszaki Információs központ és Könyvtár főigazgató-helyettese elfogadta meghívásunkat, és nyitóelőadásában (*Egy „több mint könyvtár” szolgáltatásai az innovációs folyamatok támogatásában*) a Magyar Innovációs Szövetség tagintézményé-

nek lehetőségeiről, a fejlesztési folyamatok támogatási és pályázati rendszeréről szólt. Ez a kezdet már a konferencia szakmai jelentőségéről tanúskodott.

A konferencia első részében a közművelődési könyvtárakról *Praznovszky Mihály* tartott előadást *Információ, könyvtár, régió* címmel, kiemelve Székesfehérvár, Tatabánya és Veszprém megyei könyvtárainak nagyon fontos szerepét a régióban, a megyékben és különösen a kisebb települések könyvtári ellátásában. A könyvtári hálózat átjárhatóságának jelentőségét is elemezte, ami nagyon fontos tájékozási lehetőséget nyújthat a gazdasági szféra szereplőinek, különösen a családi és kisvállalkozásoknak.

A felsőfokú intézmények könyvtárosai, *Voit Pál* könyvtárigazgató (Modern Üzleti Tudományok Főiskolája, Tatabánya), *Beniczky Péterné* könyvtárvezető (Kodolányi János Főiskola könyvtára) és *Egyházi Tiborné* főigazgató (Pannon Egyetem Egyetemi Könyvtár), arról szóltak, hogy a felsőfokú oktatási intézmények könyvtárainak milyen képzési formákat kell alkalmazniuk a saját könyvtári szakembereik körében, másrészt a hallgatókat milyen módon kell segíteniük abban, hogy „innovatív hallgatókká” váljanak. A könyvtáros szakemberek beszámoltak még a tudományos kutatás és oktatás segítésének és támogatásának jelentőségéről, az átalakulását élő főiskolai és egyetemi könyvtári rendszerről.

A konferencia második részében a gazdasági élet szakemberei, az innovációval foglalkozó cégek képviselői, *Mészáros Tamás* (a Középdunántúli Fejlesztési Ügynökség munkatársa), *Bakos Éva* (a Magyar Szabadalmi Hivatal Iparjogvédelmi Központja Könyvtárának igazgatója), *Bartha László* dékánhelyettes (a Pannon Egyetem innovációval foglalkozó professzora) és a többi előadó az innovációs folyamatokról, azok gazdasági jelentőségéről beszélt. *Bartha László* professzor az egyetemeknek az innovációs folyamatokban játszott szerepéről tartott előadást, amelyben többek között az egyetemi kutatóműhelyek eredményeinek gyakorlati alkalmazásáról, ennek kapcsán az egyetemek és a gazdasági szereplők együttműködéséről szólt.

Az elhangzott előadások a legújabb tudományos információkat nyújtották a hallgatóságnak. Az innováció nem elvont fogalomként jelent meg, hanem ismeretterjesztő módon, mindenki számára

érthető formában. *Berkovich Gábor* ügyvezető igazgató a SeaCon Europe Kft. képviselőjeként az innováció gyakorlati szerepét, annak eredményeit és a hosszú távú gondolkodás jelentőségét emelte ki. *Sztojalovszky Béla*, a Veszprémi Regionális Innovációs Centrum ügyvezető igazgatója a pályázatok kiemelt szerepéről és időszerepéről adott tájékoztatást.

Fontos gondolatként jelent meg a konferencián, hogy minden vállalkozást működtető gazdasági szakembernek élnie kell az informatika eszközei révén megszerezhető információkkal, amikhez nagy segítséget adhatnak (érdeklődőknek, tapasztalt és kezdő vállalkozóknak egyaránt) a könyvtárak is.

Úgy gondoljuk, hogy átfogó tájékoztatást adtunk az érdeklődőnek arról, hogy a XXI. század modern gazdaságában, a társadalom széles területén mit is jelent az innováció. Nem misztikus tudományos fogalmat, hanem olyan korszerű fejlesztést, amely minden esetben pozitív eredményt indukál. Ez a pozitívum szellemi és anyagi javakat jelent, attól függően, hogy mely területen történik a fejlesztés.

A konferencia eredményeként a könyvtárosok nagyon sok ismeretet kaptak az innovációról, a gazdasági szakemberek pedig a könyvtárak adta lehetőségekről saját szakmai területük fejlesztésében.

A meghívottak kiválasztásánál tudatosan határoztuk meg a célközönséget. Meginvitáltuk azokat a vállalkozókat is, akik az előzetes tájékozási alapján igénybe vették azon cégek segítségét, amelyek az innovációval foglalkoznak. A másik célcsoportunk a könyvtárosok voltak. A jól megtervezett és felépített marketingmunkával, a célcsoportok pontos meghatározásával sikerült a nagy érdeklődést kiváltó tanácskozást megszervezni.

A rendezvényen nyolcvan jelentek meg. El kell mondanunk, hogy nem vártunk ekkora érdeklődést. Nekünk sem voltak a szervezés kezdetekor megfelelő információink, és a visszajelzésekkel sem lehetett ilyen sok résztvevőre számítani.

Vendégeink olyan információs forráshoz jutottak, amelyet jövőbeni munkájukhoz használni tudnak, és ez volt a célunk. A konferencia előadásainak anyagát cédén megjelentettük, ezt minden résztvevő megkapta. Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár honlapjának alportálján egy

bibliográfiát is közzétettünk, amely mindenki számára hozzáférhető módon tartalmazza a szakirodalmat, valamint a régió innovációs cégeinek és intézményeinek címét, elérhetőségét.

Az eseményt a média élénk érdeklődése kísérte. A két helyi televízió interjúkat készített, az írott sajtóban elemző írások, cikkek jelentek meg. Bartha professzorral a Veszprém Megyei Napló riportot készített tudományos munkásságáról és most publikált találmányáról, amely az innováció egy sajátos területét illusztráló példaként a konferencián is megjelent.

Sokat segített az országos sajtótájékoztató, hasznosak voltak az országos médiában rendszeresen megjelenő ismertetőik és azok a reklámanyagok, amelyeket az országos projekt szervezői jutattak el hozzánk.

A konferencia megrendezése után tapasztalatainkat úgy összegezhetjük, hogy folytatni kell ezt az ismeretterjesztő programot, mert az élénk érdeklődés az innovációs cégek iránt, az előadások végén feltett sok-sok kérdés, a beszélgetések azt jelzik, hogy ebben a témában is nagyon hiányos az ismeretanyag és a kommunikáció, ezért az érdeklődőket többször és többféle módon kell tájékoztatni.

Veres B. Zsuzsanna

Könyvtárak a játékos társadalomért

Könyves vasárnap

Az ez évi könyvtári napok rendezvényei a 2007. és 2013. közötti európai uniós ciklus stratégiai jelentőségű fejlesztési szakterületeivel foglalkoztak. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár az Informatikai és Könyvtári Szövetség nagy jelentőségű projektje egyik elemének, a kreativitás témakörének kifejtésére kapott megbízást, a játékoság mint kreativitást fejlesztő tevékenység könyvtári eszközökkel való támogatásának bemutatására. Rendezvénysorozatunk címe ennek megfelelően *Könyvtárak a játékos társadalomért* lett.

Az október 7-én és 8-án megvalósult összesen 73 program valóban a játék, a játékoság és a kreativitás sokszínűségét mutatta be, felvonultatva a szellemi játékok sokféleségétől kezdve az alkotóműhelyek színes bemutatójáig sok min-

dent. A résztvevők és közreműködők széles skálája sorakozott fel: játékkal, játékkészítéssel foglalkozó szakemberek, játékos, vetélkedőt kedvelő gyerekek, felnőttek, művészek, zenészek, táncosok, népi iparművészek. Ellátásukról stílszerűen a „nyírségi ízek kavalkádjában” gondoskodtunk.

Ugyancsak két napig tartó program volt a *PONT-ban a játék*, a PONT Kiadó könyveinek árusítása. Játékos kedvű vendégeinket *Csiritotó* játékokra is invitáltuk. (Ennek eredményhirdetése a második nap végén volt).

A helyi médiával való kapcsolatunk – a korábbi évek kialakult gyakorlatának megfelelően – kiváló volt. Az írott sajtó nyomon követte az eseményeket, akárcsak a városi és a megyei televízió. Előzetes informálásukra október 4-én sajtótájékoztatót tartottunk, melyre tíz helyi és megyei médium képviselője jött el. Számos tudósítás jelent meg, továbbá riportokat készítek a rendező intézmény vezetőjével, a programokat menedzselő könyvtárosokkal, a játékoságot elemző szakemberekkel, játékkészítőkkel, népi iparművészekkel. De megszólaltatták a programokon részt vevő közönséget is a legkülönbözőbb korosztályból.

Az országos könyvtári napok egyik központi rendezvénye minden évben a *Könyves vasárnap*. Intézményünk megtiszteltetésként fogadta, hogy házigazdája lehetett a tizenegyedik könyves vasárnapnak, melynek fő koordinátora a Magyar Rádió. Előzetes egyeztetések zajlottak az általunk is ajánlott programokról a Gordiusz Magazin szerkesztőivel, munkatársaival, s iránymutatásaikhoz, a műsor műfajához igazodva alakítottuk a programok arculatát.

A napnak több kiemelt eseménye is volt, ezeket értékelve a teljesség igénye nélkül néhányat említünk:

– Megyei sakkverseny zajlott, melyen 36 fiatal vett részt két korcsoportban. Emlékezetes marad a résztvevők számára, hogy *Vágó István* médiaszemélyiség, a nagy játékmester köszöntötte a versenyzőket és adta át a díjakat.

– *Minden, ami játék* címmel délelőtt a Petőfi Rádió élő közvetítést adott, melyben riportok hangzottak el a könyvtár igazgatójával, a helyismereti részleg tudományos főmunkatársával, a Nyíregyházi Főiskola Könyvtári Tanszékének vezetőjével, továbbá Nyíregyháza és a megye szellemi-tudományos életének kiemelkedő sze-